

Job
student

jobstudent

Vele studenten hebben een job. Vaak loopt dat goed: je vindt leuk werk en je krijgt er geld voor. Toch loopt het ook regelmatig fout: je moet veel overuren doen, je krijgt minder betaald dan afgesproken of je moet ander werk doen dan beloofd enz. Een gewaarschuwde student is er dus zeker twee waard.

Wie kan werken als jobstudent?

Je kan een studentenjob aannemen als je

- 16 jaar bent en naar school gaat of 15 jaar bent, alle dagen naar school gaat en twee jaar secundair onderwijs achter de rug hebt
- deeltijds onderwijs volgt en alleen kinderbijslag ontvangt, d.w.z. dat je geen deeltijdse job en geen leercontract hebt (let op: je kan alleen als jobstudent werken tijdens de schoolvakanties!)
- niet meer leerplichtig bent (dus ouder dan 18 jaar bent), maar wel nog naar school gaat

Je kan niet als jobstudent werken bij een werkgever als je bij deze werkgever meer dan 6 maanden aaneensluitend werkt of als je ingeschreven bent in een avondschoon, als je onderwijs met beperkt leerplan volgt (max. 15 uren per week) of als stagiair in het kader van je opleiding.

Wat moet er in een studentencontract staan?

Zorg in ieder geval dat je een contract hebt. Bij eventuele problemen i.v.m. werkuren of loon heb je tenminste een middel om je rechten te verdedigen. Vraag aan de werkgever om een modelovereenkomst te gebruiken. Zo'n model vind je in de folders die verderop worden vermeld.

Dit moet in ieder geval in het contract staan:

- naam, adres, geboortedatum van de werknemer
- naam, adres en verblijfplaats van de werkgever
- begin- en einddatum van de tewerkstelling
- plaats waar je zal werken en een beknopte functieomschrijving
- duur van de eventuele proefperiode
- arbeidsduur per dag en per week
- begin en einde van arbeidsdag, tijdstip en duur van rusttijden en dagen van onderbreking van de arbeid
- loon en eventuele voordelen in natura (bv. ontbijt, middagmaal, overnachting) en datum van uitbetaling
- toepassing van de wet van 12 april 1965 op de bescherming van het loon
- bevoegde paritaire comité (m.a.w. de sector waarin je bent tewerkgesteld)
- adres en telefoonnummer van de (inter) bedrijfsgeneeskundige dienst
- plaats van de verbandkist
- de plaats waar en de manier waarop de persoon te bereiken is, die overeenkomstig het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming is aangewezen om eerste hulp te verlenen
- namen en contactgegevens van syndicale afvaardiging, ondernemingsraad en/of van het comité voor preventie en bescherming op het werk
- adres en telefoonnummer van de inspectie van de sociale wetten van de regio waar je werkt

Het contract moet in tweevoud worden gemaakt: één voor de werkgever en één voor de werknemer. Het contract moet worden ondertekend, ten laatste op de dag dat je begint te werken.

Gebeurt dat niet, dan gaat de wet er van uit dat er een mondelinge arbeidsovereenkomst is van onbepaalde duur.

Naast het contract moet je ook een kopie van het arbeidsreglement krijgen. Dat moet je tekenen voor ontvangst. Ook wie nog geen 18 is, kan een studentencontract tekenen (en opzeggen) en zelf het loon ontvangen.

Met welke andere regels moet je rekening houden?

Proefperiode

In een studentencontract is er dikwijls een proefperiode voorzien. De proeftijd mag niet minder dan 7 en niet meer dan 14 dagen duren. Beide partijen kunnen de overeenkomst in die periode onmiddellijk en zonder formaliteiten en opzegtermijnen beëindigen, liefst schriftelijk. Tijdens de eerste 7 dagen kan je de overeenkomst alleen beëindigen om dringende redenen. Als je niet kan werken, bv. door ziekte of ongeval, kan de werkgever de proefperiode verlengen met de duur van de schorsing (max. 7 dagen).

Einde van de overeenkomst

De overeenkomst moet altijd een begin- en einddatum vermelden. Op het einde moet de werkgever een aantal documenten bezorgen: o.a. individuele rekening, loonstrookje, fiscale fiche en een verlofattest (enkel voor bedienden).

Beëindiging van de overeenkomst

Als je ontslag neemt, bedraagt de opzegtermijn 1 of 3 dagen, naargelang je een contract hebt van maximum 1 maand of langer. Je kan ontslag nemen met een aangetekende brief of door je

ontslagbrief door de werkgever te laten tekenen 'voor ontvangst'. Vermeld zeker begindatum en opzegtermijn.

De opzeg begint pas te lopen de eerste maand na de week waarin de opzegging werd betekend.

Als het contract niet schriftelijk of niet volgens de regels werd gemaakt, kan de student weg zonder vergoeding en zonder opzegtermijn.

Als de werkgever je ontslaat, is de opzegtermijn 3 of 7 dagen, naargelang je een contract hebt van maximum 1 maand of langer. De werkgever moet zijn beslissing kenbaar maken met een aangetekende brief of een deurwaardersexploot.

Ziekte

Bij ziekte moet je de werkgever onmiddellijk verwittigen en binnen 2 dagen een medisch attest opsturen. Je hebt geen recht op loon tijdens de ziekte (behalve als je meer dan 1 maand in dienst bent). Ben je meer dan 7 dagen ziek, dan mag de werkgever het contract opzeggen. Hij moet het loon betalen dat je tijdens de opzegperiode zou hebben gekregen. Je kan ook zelf de overeenkomst beëindigen. In dat geval moet je een opzegbrief schrijven met vermelding van de normale opzegtermijn. Tijdens die termijn moet je niet werken.

Arbeidsongeval

Bij een arbeidsongeval (op het werk of op weg van en naar het werk) moet je onmiddellijk de werkgever en het ziekenfonds verwittigen. Je krijgt een vergoeding van de verzekering van de werkgever en je hebt recht op het gewaarborgd loon.

Betaalde feestdagen

De werkgever moet loon betalen voor de wettelijke feestdagen die tijdens jouw overeenkomst vallen. Hij moet tevens loon betalen voor

een aantal wettelijke feestdagen na het einde van je overeenkomst. Als je tussen 15 dagen en 1 maand in dienst was, heb je recht op 1 feestdag die valt in de periode van 14 dagen erna. Als je meer dan 1 maand in dienst was, heb je recht op alle feestdagen in de periode van 30 dagen erna.

Loon

Het loon wordt bepaald in overleg met de werkgever. De werkgever moet de loonschalen toepassen die gelden in de onderneming of in de sector én minstens de regels op het minimumloon respecteren.

Sociale zekerheid of solidariteitsbijdrage

In principe wordt op elk loon, dus ook op het loon van een jobstudent, sociale zekerheid ingehouden (= 13,07% van het brutoloon). Maar een student kan beroep doen op een uitzondering.

Een jobstudent kan *buiten de zomervakantie* (dus: van januari tot juni en van oktober tot december) werken aan een verlaagd sociale zekerheidstarief. Dit tarief bedraagt voor studenten 4,5% en voor de werkgever 8%. Je moet dan wel aan de volgende voorwaarden voldoen:

- je werkt met een studentencontract (officieel: overeenkomst voor de tewerkstelling van studenten)
- je werkt in deze 2 periodes max. 23 arbeidsdagen bij alle werkgevers samen en je werkt enkel buiten de periodes van verplichte aanwezigheid in de onderwijsinstelling
- je werkt maximum 23 dagen (ongeacht het aantal gewerkte uren) in de zomervakantie

Tijdens de zomervakantie (juli-september) wordt op het loon van de student een sociale zekerheidsbijdrage afgehouden van 2,5%. De werkgever betaalt 5%. Je moet dan wel aan de volgende voorwaarden voldoen:

- je werkt met een studentencontract (officieel: overeenkomst voor de tewerkstelling van studenten)
- je werkt in totaal maximum 23 dagen tijdens de zomermaanden, (eventueel bij meerdere werkgevers)
- Je werkt niet meer dan 23 dagen buiten de zomervakantie en dit buiten de verplichte lesuren

Als je in één van beide periodes de 23 dagen overschrijdt, moet je de volledige sociale zekerheidsbijdragen betalen. Het betalen van sociale zekerheidsbijdragen geeft je wel recht op vakantiegeld.

Kinderbijslag

Als je nog geen 18 jaar bent, krijg je sowieso kindergeld tot 31 augustus van het jaar dat je 18 wordt. Als je ouder bent dan 18 is je recht op kinderbijslag niet afhankelijk van de aard van contract (gewoon contract of studentencontract) of het bedrag dat je verdient. Alleen de periode waarin je werkt (zomervakantie of tijdens de rest van het jaar) en het aantal uren dat je werkt, bepaalt of je kindergeld krijgt. Tijdens het schooljaar (d.w.z. het eerste, tweede en vierde kwartaal) geldt de 240-urenregel: je krijgt kinderbijslag op voorwaarde dat je in dat kwartaal niet meer dan 240 uren werkt. Werk je meer, dan verlies je kinderbijslag voor het hele kwartaal. Het aantal gewerkte uren wordt gecontroleerd via de gegevens van de RSZ.

Tijdens de zomervakantie mag je onbeperkt werken. Maar let op: je hebt alleen recht op kinderbijslag op voorwaarde dat je er in het tweede kwartaal ook al recht op had.

Ziekte- en invaliditeitsverzekering

Een student die geen 25 jaar is, behoudt het recht op ziekte- en invaliditeitsverzekering via de persoon van wie hij ten laste is.

Belastingen

Je moet elk inkomen altijd aangeven aan de belastingen. Desnoods moet je zelf een aangifteformulier aanvragen. Als je totale belastbare netto-inkomsten minder dan 6.690 euro bedragen, moet je uiteindelijk geen belastingen betalen. Het belastbare netto-inkomen (NBI) is niet hetzelfde als je nettoloon. Het NBI is gelijk aan het brutojaarloon min de sociale zekerheidsbijdragen (of de solidariteitsbijdragen) min een forfaitaire kostenvergoeding van 28,7%. Als je alimentatiegeld krijgt omdat je ouders gescheiden zijn, moet je 80% van dit bedrag samenvoegen bij je loon.

Als je werkgever toch bedrijfsvoorheffing (= voorschot op de jaarlijkse belastingen) heeft ingehouden, dan kan je die terugvorderen. Een belastingaangifte is daarvoor noodzakelijk.

Fiscaal ten laste van je ouders

Belastingplichtigen met kinderen ten laste krijgen voor elk kind een belastingvrije som. Let op: de eerste schijf van 2.360 euro van studentenarbeid moet niet meegerekend worden. Voor het inkomstenjaar 2009 (aanslagjaar 2010) mag een kind van gehuwden niet meer dan 2.830 euro nettobestaansmiddelen als inkomen hebben. Anders vervalt het belastingvoordeel van zijn ouders. Een kind van een alleenstaande mag niet meer dan 4.080 euro verdienen, een gehandicapt kind van een alleenstaande mag 5.180 euro verdienen. Om dit bedrag te berekenen mag je 20% kosten aanrekenen. Studiebeurs en kindergeld moeten niet meegerekend worden.

Schoolverlater

Een schoolverlater kan nog jobstudent zijn in de maanden juli, augustus en september. Als je enkel een solidariteitsbijdrage betaalt, heeft dat invloed op de wachttijd voor werkloosheidsuitkeringen. De wachttijd wordt verlengd met de duur van de job.

Als je sociale zekerheidsbijdragen betaalt, kan dit de wachttijd verkorten.

Sommige dagen die je werkt tijdens je studies worden meegerekend als wachttijd, en dit voor maximum 78 dagen.

De schoolverlater die in juli, augustus en september niet meer dan 240 uur werkt, behoudt het recht op kinderbijslag.

Als je ingeschreven bent als werkzoekende en je werkt tijdens de zomermaanden (juli – september), dan heb je tijdens die maanden recht op kinderbijslag als je aan één van de volgende voorwaarden voldoet: je hebt gedurende die maanden in totaal niet meer dan 240 uur gewerkt of je hebt per maand niet meer dan 480,49 euro bruto verdiend.

Een contract is erg belangrijk!

Ook al lijkt zwartwerk misschien aantrekkelijk, het is absoluut af te raden. Het is natuurlijk onwettelijk. Maar er zijn meer redenen: als je bv. een arbeidsongeval krijgt, heb je geen recht op schadevergoeding. Terwijl je er misschien wel levenslange letsels aan overhoudt. Ook als je niet correct wordt behandeld door de werkgever, heb je geen enkel been om op te staan. Als hij je bv. meer uren laat werken dan afgesproken en hij betaalt je daar niet of veel minder voor, dan kan je nergens terecht als je geen contract hebt.

Heb je toch een probleem, zelfs bij zwartwerk, neem dan zeker contact op met de Inspectie van Sociale wetten, een vakbond of de

jobdienst verbonden aan jouw school. Als 'zwakste' partij gelden voor jou immers een aantal beschermingsmaatregelen. Deze diensten kunnen hulp bieden bij de oplossing van jouw probleem. Let op: wijzigingen in de wet zijn altijd mogelijk. Voor de meest recente informatie raadpleeg je best de opgegeven websites.

Adressen, folders, websites

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Ernest Blerotstraat 1 – 1070 Brussel - 02/233.41.11
publi@meta.fgov.be en www.meta.fgov.be
Folder: Wegwijs in de studentenarbeid

Jobdienst K.U.Leuven
Naamsestraat 80 bus 5415 - 3000 Leuven – 016/32.44.34
www.kuleuven.be/jobstudent
Folder: Een studentenjob – de Jobdienst

Jobwerking
Dr. Colenstraat 7 - 8400 Oostende - 059/55.25.25
jobwerking@jeugdwerknet.be en www.jobwerking.be
Folder: Studentenwerk. Een berekend risico!

ABVV-jongeren
Watteeustraat 10 - 1000 Brussel - 02/513.07.74
info@abvvjongeren.be en www.abvvjongeren.be
Folder: Jouw studentenjob, de gids voor jobstudenten

ACLBV
Koning Albertlaan 95 - 9000 Gent - 09/222.57.51
aclvb@aclvb.be en www.aclvb.be
Folder: Studentenarbeid

ACV-jongeren
Haachtsesteenweg 579 - 1031 Brussel - 02/246.32.33
jongeren@acv-csc.be en www.acv-jongeren.be
Folder: Lonend studentenwerk

Voor de plaatselijke afdelingen van de vakbonden: zie websites

JIP

En dan is er ook nog het JIP!

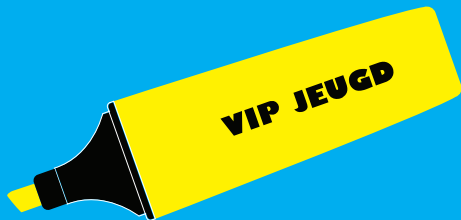
Wil je meer uitleg over dit thema? Wil je één van de vermelde websites of folders bekijken? Loop dan binnen in het JIP of jongereninformatiepunt. Je kan er terecht met vragen of problemen in verband met wonen, werk, seks, relaties, sport, jeugdverenigingen, vorming, drugs, geld, cultuur, toerisme, mobiliteit, gezondheid, onderwijs, geweld enz.

In een JIP kan je zelf informatie opzoeken, maar je bent er ook welkom voor een gesprek. Als je wil, zoekt de JIP-medewerker mee naar een antwoord op je vraag of een oplossing voor jouw probleem. Heb je verder advies, hulp of begeleiding nodig, dan word je doorverwezen naar een persoon of dienst die je verder kan helpen.

Voor het adres en het telefoonnummer van een JIP in de buurt: zie www.jips.be.

Voorjaar 2009

Vlaams InformatiePunt Jeugd vzw

Zuidlaan 25-27 • 1000 Brussel

www.jips.be

in samenwerking met Jobdienst K.U.Leuven